

Займав посаду лікаря при школі Товариства допомоги дітям нужденних робочих м.Миколаєва, Кавалер ордена Св.Ганни 2-го ступ.

Рейніш (Райніш) Леопольд Йосипович (?-1900р.р.)

Військово-морський лікар. Навчався на медичному факультеті Київського університету. Учасник бойових подій часів Кримської (Східної) та російсько-турецької (1877-1878р.р.) війн. В Миколаєві займав посади лікаря флотських екіпажів. Член Товариства морських лікарів. [6]

Страдомський Василь Андрійович (1831-1902р.р.)

Військово-морський лікар. Навчався на медичному факультеті Київського університету. Учасник Кримської (Східної) та російсько-турецької (1877-1878р.р.) війн. На посадах лікаря працював в 1-му Чорноморському флотському екіпажі. Гласний міської думи 1887-1892р.р. Тимчасово займав посаду головного лікаря морського шпиталю. Колекціонер, мандрівник. Поховання з дружиною Т.С. Страдомською (1850-1904р.р.) та донькою Лебединською О.В. (1878-1965р.р.)

Література

1. Губская Т.Н. Город мраморных ангелов – Миколаїв: видавництво Ірини Гудим, 2012 с.375
2. Губська Т.М. Поховання іноземців на християнському цвинтарі м. Миколаєва (просопографічний аспект), Краєзнавчий альманах №1, 2014 с.35-45
3. Губская Т.Н. - Потомкам славных фамилий. Иностранцы в Николаеве – Миколаїв: видавництво Ірини Гудим, 2019 .С.140
4. Картотека християнського цвинтаря м. Миколаєва (особиста власність автора)
5. Дергунова Л.Ю. Історія медицини Миколаєва – Миколаїв: Іліон, 2009 с.80
6. Єрмілов В.С. Лікарі дорадянського Миколаєва: Монографія – Миколаїв: видавництво Ірини Гудим, 2021.С.552

Гулак Олександр

(м. Миколаїв)

ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ КИРИЛО-МЕФОДІВСЬКОГО БРАТСТВА

Проаналізовано вплив діяльності Кирило-Мефодіївського братства на розвиток українського національного руху та боротьби за незалежність.

Кирило-Мефодіївське братство — таємна політична організація в Україні. Виникла в Києві у грудні 1845 р. і діяла по січень 1846 р. Братство було засноване групою молодих інтелектуалів, серед яких були професор Київського

університету Микола Костомаров, полтавський учитель Василь Білозерський, доцент Микола Гулак. Символом братства є перстень із вигравіруваним словом (Св. Кирило і Мефодій, січень 1846 р.). Крім організаторів, незабаром до товариства вступили Георгій Андрузький, Олександр Навроцький, Дмитро Пільчиков, Іван Посяда, Микола Савич, Олександр Тулуб. Ще пізніше до братства вступив Тарас Шевченко. За даними слідства загальна кількість учасників братства становила 12 осіб.

Діяльність Україно-слов'янського братство була першою спробою української інтелігенції перейти з культурницького на політичний етап української національно-визвольної боротьби.

Умови програми братства містяться у «Книзі українського буття народу» та «Статуті Слов'янського братства св. Кирила і Мефодія», головним автором був Микола Костомаров. Василь Білозерський також написав програму у «Записці». Пантелеймон Куліш створив перший підручник з історії України «Повість про український народ».

У програмному документі наголошувалося на мирному характері перетворення, досягнення стратегічних цілей через освіту і навчання, розширення літератури, залучення до братства нових членів. Поміrkована платформа братства викликала критичне ставлення Т. Шевченка та його радикально налаштованих братів, які поділяли його революційно-демократичні погляди і ставили головним завданням створення майбутнього суспільства на засадах християнського повчання, шляхом втілення ряду реформ.

Братство виступали за свободу, рівність як основу нового суспільства. Найвидатнішими конкретними заходами для досягнення цієї мети було скасування кріпосного права. Хоча щодо загальних принципів, то вони були суперечливими. Учасники групи розійшлися у думках щодо того, що слід вважати першочерговим і головним.

Проіснувало братство всього 14 місяців. Березень 1847 р. діяльність братства викрито за доносом. Були заарештовані і засуджені члени Братства до різних строків ув'язнення та заслання. Слідство у справі тривало з 18 березня по 30 травня 1847 р. у Петербурзі. Найсуворіше покарання отримав Тарас Шевченко.

Історичне значення Кирило-Мефодіївського братства полягає у тому, що це була перша спроба української інтелігенції взяти участь у політичній боротьбі. Братство вперше розробило комплексний політичний план національно-визвольного руху, який слугував орієнтиром для його наступників. Принциповим також було те, що Кирило-Мефодіївське товариство було незалежною і унікальною політичною організацією, яка не підпорядковувалася ні політичному диктату загальноросійських суспільних течій, ні ідеології.

Діяльність Кирило-Мефодіївського, яке на той час дало великий поштовх у культурному та освітньому розвитку України по обидва боки російсько-австрійського кордону, політична думка і культурна діяльність його членів стали віхою у становленні української політичної думки. Це був особливий чинник процесу, який дав змогу українському народу вийти з духовної кризи, пов'язаної

з крахом Гетьманщини, і ознаменував новий етап боротьби за самостійне державно-політичне існування.

Братчики зробили вагомий внесок у розвиток української національної ідеї. У своїй діяльності вони дійшли до висновку, що український народ не приречений на зникнення, а має можливість відродити свою націю, зобов'язані звільнитися з національного і соціального рабства та відновити власну державність.

Отже, Кирило-Мефодіївське братство стало вищим досягнення українського національного-визвольного руху першої половини ХІХ ст. Взрощене на традиціях українського суспільно-політичного руху попередніх поколінь і відкрило новий етап у боротьбі українського народу за національне і соціальне визволення.

Література

1. Громадсько-політична діяльність Кирило-Мефодіївського братства.
URL.: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/11596/2/Conf_2010v1_Studnitskyi_I-Hromadsko_politychna_diialnist_412.pdf
2. Кирило-Мефодіївське товариство та його політична платформа.
URL.: <http://www.korekta-vvk.com/kosno/ist-ukr-2kurs/kyrylo-mefod-tov-2>
3. Світлична В. В. Історія України : Навч. посіб. 3-є вид.К. : Каравела, 2006. 154-155 с.
4. Білоцерківський В. Я. Історія України : Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 269-272 с.

Даровських Ігор
(м. Миколаїв)

ДЕКРЕТ ПРОТОГЕНА ЯК ДЖЕРЕЛО ІСТОРІЇ ОЛЬВІЇ

В тезах висвітлено інформативність декрету на честь Протогена для дослідження історії Ольвійського полісу середини – другої половини ІІІ ст. до н.е в зовнішньо і внутрішньополітичному аспектах. Зокрема, взаємовідносини з оточуючими кочовими племенами, стан фортифікації міста, криза хори, соціальні проблеми населення.